

Универзитет у Београду
Институт за хемију, технологију и металургију
Институт од националног значаја за Републику Србију

Универзитет у Београду
Институт за хемију, технологију и металургију
Институт од националног значаја за Републику Србију
Бр. 657
15.06 2024 год.
БЕОГРАД, Његошева 12

РАДНО УПУТСТВО ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД ПРИ ТЕРЕНСКИМ ИСТРАЖИВАЊИМА

Београд, 2024

Члан 1.

ПРЕДМЕТ И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Институт за хемију, технологију и металургију(у даљем тексту ИХТМ) овим упутством дефинише мере које је потребно предузети приликом теренског рада, а у циљу безбедности и здравља вршиоца послова.

Ово упутство су обавезни да примењују сви запослени у ИХТМ-у.

Члан 2.

НОРМАТИВНЕ РЕФЕРЕНЦЕ

-Закон о безбедности и здрављу на раду "Sl. glasnik RS", br. 35/2023

-Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад на радном месту "Sl. glasnik RS", br. 21/2009 i 1/2019

-Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу средстава и опреме за личну заштиту на раду "Sl. glasnik RS", br. 92/2008 i 101/2018

Члан 3.

ТЕРМИНИ И ДЕФИНИЦИЈЕ

За потребе ове процедуре примењују се термини и дефиниције дати у документима наведеним у тачки 2.

Члан 4.

ОПИС АКТИВНОСТИ И ОДГОВОРНОСТИ

ОПШТЕ АКТИВНОСТИ

Лице на теренском раду обавља следеће активности:

-Сви наведени послови из Акта о процени ризика на радном месту и радној околини(524/30.03.2021.)

-управља моторним возилом

- Припрема и поставља лабораторијски прибор за рад;

- Врши узорковање материјала (узорци животне средине, храна, предмети опште употребе) за физичко, хемијско, биолошко испитивање;
- Учествује у пословима разврставања узорака при пријему, евидентирање узорака из записника о узорковању и унос података о извршеним лабораторијским испитивањима у базу података;
- Обезбеђује адекватно чување и транспорт лабораторијских узорака.

ОПШТЕ МЕРЕ

Послове теренског истраживања могу обављати запослени који су прошли основну и периодичну обуку из Безбедности и здравља на раду, од стране стручног сарадника за безбедност и заштиту ИХТМ-а.

Пре почетка рада обавезно је:

узнати се са могућим опасностима и штетностима које могу да се појаве у радној околини, односно на локацији теренског рада, као и сазнати адресу и број телефона најближе здравствене установе (информишите се код стручног сарадника за безбедност и заштиту ИХТМ-а);

извршити преглед места узорковања и непосредне околине (уређеност места узорковања, прилазместу узорковања);

извршити контролу исправности опреме за узорковање и испитивање и сваки уочени недостатак одмах пријавити непосредном руководиоцу;

извршити контролу комплетности и исправности личних заштитних средстава и опреме и сваки уочени недостатак одмах пријавити непосредном руководиоцу;

Строго се придржавајте знакова опасности и упозорења као и знакова којима се налаже употреба личних заштитних средстава;

Опремену за узорковање и испитивање и лична заштитна средства и опрему користити према упутству произвођача.

Обавезно користите лична заштитна средства и опрему за оне послове и ситуације за која су она прописана, без обзира на време трајања посла или ситуације.

У случају рада на местима где се у околини јављају хемијске штетности, прашина и димови обавезно користити маске са одговарајућим филтерима (филтере одабрати према хемијској штетности).

Одаберите праву комбинацију заштите дисајних органа:

филтери за гас се користе против гасова и испарења гаса

филтери за честице се користе против честица и аеросола

када су присутни гасови и честице користи се комбиновани филтер за гас и честице, нарочито у присуству испарења на собној температури када се пара кондензује у fine капљице

У случају рада на местима где се у околини јављају прашина и димови, користити маске са филтерима за прашину и заштитне наочаре.

У случају опасности од пада предмета са висине обавезно користити заштитни шлем.

У случају опасности од опекотина (нпр. када се мерења врше у димњацима, при отварању и затварању мерних отвора, постављању и вађењу сонди и сл.) обавезно користити заштитне кожане рукавице.

У случају опасности од летећих честица, прскања течности или водене паре користити заштитне наочаре.

У случају буке, користити средства за заштиту од буке (антифоне или „чепиће“).

НЕ ПОЧИЊАТИ РАД

Када прилази, пролази и стазе за приступ месту за узорковање нису изведени тако да се по њима без сметњи и безбедно може кретати и преносити мерна и помоћна опрема.

Када није одговарајуће осветљење приступног пута и места за узорковање.

Када постоје трагови оштећења опреме за узорковање и испитивање земљишта.

Када није комплетна и исправна лична заштитна опрема (непотпуна, оштећена, истекао рок трајања и сл.).

Без одобрења овлашћеног представника наручиоца посла.

ЗАБРАЊЕНО ЈЕ

Рад под дејством алкохола или других опијата;

Рад без коришћења одговарајућих личних заштитних средстава и опреме;

Рад са неисправном или оштећеном мерном и помоћном опремом;

Рад на небезбедном и/или неуређеном месту узорковања;

Одлазак на терен без торбе за пружање прве помоћи са свим потребним садржајем;

Стављати у торбу за прву помоћ материјал и предмете који се не сматрају санитарским материјалом;

Пушење, осим на, за то предвиђеним локацијама.

ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ ОПАСНОСТИ/ШТЕТНОСТИ ИЛИ ПОВРЕДЕ

Повређеног или нагло оболелог радника извести изван опасне зоне на

најближе безбедно место.

Спасавање и евакуацију у случају повреде или појаве изненадне опасности вршити обележеним излазима за евакуацију на означено-безбедно место.

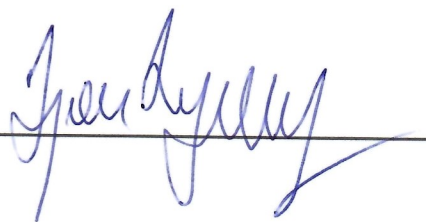
Повређеном или нагло оболелом раднику одмах пружити прву помоћ на најближем безбедном месту, на коме се она може пружити, да не би наступиле теже последице, а затим позвати хитну лекарску помоћ.

**НЕПРИДРЖАВАЊЕ ОВОГ УПУТСТВА ЗА БЕЗБЕДАН ТЕРЕНСКИ РАД
ПРЕДСТАВЉА ТЕЖУ ПОВРЕДУ РАДНЕ ДУЖНОСТИ И ПОДЛЕЖЕ
ДИСЦИПЛИНСКОЈ ОДГОВОРНОСТИ**

Израдио:

Душан Дреч

-Стручни сарадник за безбедност ИХТМ

Одобрио:

Директор ИХТМ

проф. др Јасмина Стевановић

